

Vi Resenärer

ISSN 2002-3103

På resenärens sida sedan 1993

2022-01-24 Nr 2

MTR kör tågen i Mälardalen

Nu står det klart att MTR kör tågen i Mälardalen. Den juridiska processen har avslutats.

Foto: Vi Resenärer

Att pendla med SJ
SJ har infört en biljett anpassad för de pendlare som inte reser varje dag.

Färre tar flyget
Swedavia har tappat 58 miljoner resenärer under pandemin.

Förseningar ökar
Sedan i somras ökar tågförseningarna mer och mer trots mild vinter.

200 nya elbussar
SL köper in 200 nya elbussar. Trafikstart augusti 2024-

Vi får snart bättre information vid tågstörningar

Trafikverket pressinfo 2022-01-24. För att utveckla trafikinformationen genomför Trafikverket och järnvägsföretagen månadsvis en ny NKI-mätning (Nöjd-kund-index). I undersökningen svarar tågresenärer på hur nöjda de är med trafikinformationen i samband med sin senaste resa.

Resultatet från det sista tertialet 2021 understryker betydelsen av att branschen fortsätter att förbättra trafikinformationen tillsammans.

NKI-mätning och branschgemensamt mål

I slutet av 2021 beslutade JBS (Järnvägsbranschens samverkansforum) styrelse om de branschgemensamma NKI-målen för resenärsnöjdheten. Vid trafikstörningar ska NKI-värdet år 2025 vara minst 70. I normalt trafikläge ska NKI kontinuerligt uppgå till minst 80. Resultat NKI-mätning, sista tertialet 2021

- **NKI vid trafikstörningar är 57, det vill säga 13 enheter från målet på 70.**
 - NKI för normalt läge är 79, vilket innebär att målet på 80 är nästan uppnått.
- Effektmålen, sista tertialet 2021
- **Information i rätt tid: 51 procent (mål 2022: 55 procent)**
 - Informationen var samstämmig: 56 procent (mål 2022: 60 procent)
 - Informationen var användbar: 64 procent (mål 2022: 65 procent)
- Det är vid trafikstörningar vi behöver bli bättre, framförallt snabbare, så att resenären kan påverka sin

egen situation i större utsträckning. Det är utmanande för oss alla, för hela branschen. **Vi behöver kavla upp ärmarna och jobba hårdare och mer framåtriktat**, säger Ulrica Sörman, tjänsteledare trafikinformation järnväg på Trafikverket.

Bättre information till resenärerna är en viktig del i moderniseringen av järnvägen och är även ett av de prioriterade initiativen inom JBS. Det är bland annat därför som branschen har satt upp ambitiösa mål för resenärsnöjdheten och behöver fortsätta att prioritera trafikinformationsutvecklingen tillsammans

Vi Resenärer kommenterar

Är de mål som Trafikverket satt upp ambitiösa? Vid trafikstörningar ska 7 av 10 resenärer vara nöjda med informationen och när tågen är i tid 8 av 10.

I dag är knappt 6 av 10 nöjda med den information de får vid trafikstörningar.

Det är intressant att notera att ansvarig på Trafikverket inte efterlyser mer pengar - som under åren varit det vanliga vid för att lösa resenärernas problem - utan uppmanar berörd personal hos Trafikverket och tågbolagen att kavla upp ärmarna och jobba hårdare och mer framåtriktat. Det betyder för oss resenärer att det blir bättre relativt snabbt, ingen väntan på mer pengar!

Kan vi lita på informationen?

SL köper 200 elbussar

Moderaterna pressinfo 2022-01-24. SL får minst 200 nya elbussar som ska trafikera i Bromma, Sollentuna, Solna och Sundbyberg. Detta som resultat av att Trafiknämnden i Region Stockholm fattar beslut om en ny bussupphandling.

- Genom att upphandla trafiken kan vi steg för steg införa den senaste och mest hållbara tekniken för att utveckla SL-trafiken. Beslutet om 200 nya elbussar blir ytterligare ett kliv mot en fullt elektrifierad bussflotta, säger Kristoffer Tamsons (M), trafikregionråd och ordförande för SL.

Fakta:

Elbussar blir allt vanligare i kollektivtrafiken i Stockholms län. I Stockholm finns elbussar sedan tidigare i busstrafiken i Märsta, Vallentuna, Sigtuna och Upplands Väsby. Därtill även i stadstrafiken i Norrtälje sedan 2018 och i Barkarby och Järfälla. I år tillkommer 15 elbussar i Stockholms innerstad och i höstas berättade SL om en rekordupphandling som innebär 300 nya elbussar till Nacka/Värmdö, Huddinge, Botkyrka och Söderort.

Efter upphandlingarna i höstas kunde SL skala upp sitt elektrifieringsmål och tidigarelägga målet om en fullt elektrifierad busflotta till år 2035. Det innebär att minst 1000 elbussar ska trafikera gatorna i Stockholmsregionen till 2030 och över 2100 elbussar till 2035.

Nu tillkommer ytterligare elbussar i SL-trafiken. På trafiknämndens sammanträde den 25 januari fattar SL beslut om att godkänna en upphandling som intensifierar SL-trafikens elektrifiering ytterligare. Målbilden i upphandlingen är att minst 80 procent av alla bussar i Bromma, Sollentuna, Solna och Sundbyberg ska vara en elbuss.

Det innebär att minst 200 nya elbussar börjar rulla i SL-trafiken med start i augusti 2024.

Göteborg ligger långt fram med att införa el-bussar. Foto: Västtrafik

SJ erbjuder pendlare 20 resor inom 90 dagar med 20 % rabatt

SJ pressinfo 2022-01-19. Det flexibla arbetssätt som har utvecklats genom distansarbetet innebär också att nya resmönster skapas. För att erbjuda pendlarbiljetter som bättre motsvarar de nya behoven har SJ tagit fram en rabatterad biljett som ger rätt till 20 enkelresor under 90 dagar.

SJs nya 20-biljett ger innehavaren 20 resor inom 90 dagar med SJs regionaltåg i Mälardalen och med Tåg i Bergslagen. Biljetten köps med cirka 20 procent rabatt jämfört med priset för 20 enkelresor. Studenter har ytterligare 15 procent rabatt och pensionärer har 10 procent rabatt på utgångspriset.

-Vi tror att det blir allt viktigare att ta fram alternativ till månadskorten. När vi blickar framåt ser vi ett mer flexibelt pendlarande i vissa grupper, där behoven att resa kan variera från vecka till vecka, säger Jan Kyrk, affärschef på SJ.

Efter att resenären har köpt en 20-biljett bokas en enskild resa enkelt i SJs mobilapp eller på sj.se. Biljetten börjar säljas 24 januari.

Resenärernas nya behov

Det förändrade arbetssätt som vuxit fram innebär inte

bara att behoven av regionala resor varierar mer, en ytterligare utveckling är att det finns en acceptans för att pendla längre sträckor. Om en person pendlar 2-3 gånger i veckan kan fler, enligt SJs undersökningar, tänka sig att resa något längre än i dag, speciellt om restiden kan räknas som arbetstid.

SJs nya 20-biljett är ett exempel på hur biljettutbudet kan anpassas till nya resmönster. SJs målsättningen är att erbjuda ett biljettutbud som väl motsvarar resenärernas skiftande behov.

Exempel på linjer i Mälardalen där den nya 20-biljetten gäller på SJ regionaltåg

- Stockholm-Uppsala
- Stockholm-Märsta/Knivsta
- Märsta-Uppsala
- Stockholm-Enköping
- Stockholm-Västerås
- Stockholm-Örebro

SJs 20-biljett gäller även på linjer inom Tåg i Bergslagen.

Pendlarbiljetten gäller även på TiB

Nytt flyg Kristianstad - Bromma

Kristianstads flygplats pressinfo 2022-01-20. Den 28 mars kl 06:30 lyfter första planet ifrån Kristianstad Österlen Airport till Bromma i Skåneflygs regi.

För ett drygt år sedan valde fyra entreprenörer med hjärta i bygden och ett stort intresse för vad som är viktigt i vårt närsamhälle att starta ett flygbolag med dessa skäl som grund.

"För att vårt område ska bibehålla attraktivitet och vara ett levande samhälle för såväl företagare som privatpersoner är bra infrastruktur och i synnerhet flyg en väldigt viktig pusselbit. Vi vill därför försäkra oss om att det finns en behovsanpassad och tillgänglig flyglinje till och ifrån Kristianstad Österlen Airport", säger Jacob Karlsson – som investerar i Skåneflyg privat men som till vardags är VD på K-Fastigheter. Jacob är tillsammans med Henrik Persson Ekdahl - Optimizer Invest Ltd, Carl-Henrik Dahlqvist - Kristianstad Golfbana Holding och Fredrik Rosengren - Maxi Stormarknad Kristianstad finansörerna bakom det nybildade bolaget.

Mycket har hänt sedan bolaget bildades men bakgrunden till bildandet står lika fast som tidigare. Med brinnande pandemi har flygstart tvingats skjutas upp ett par gånger men nu trycker bolaget på startknappen.

Bolaget har tecknat avtal med Nyxair om att leasa ut själva produktionen men all personal ombord kommer vara lokal. Magnus Larsson, flygkapten med lång erfarenhet och boende i Öllsjö kommer vara baskapten och ansvarig för crew.

Flygplanet som kommer trafikera sträckan är en SAAB 340 med plats för 33 passagerare. Flygplanet kommer anlända i helt ny design, både vad gäller inredning och utsida.

Sedan i måndags har även Amanda Björk, senast ifrån Kristianstad kommun, påbörjat sin tjänst som Sales Manager. Amanda är boende i Kristianstad och kommer ha kontor på Kristianstad Österlen Airport.

Grundturlistan består av 28 avgångar, vilket kommer att flygas under veckor med full trafik. Under sommar och i samband med helger kommer trafiken anpassas efter det. Redan nu finns biljetter tillgängliga att boka

Vi Resenärer kommenterar

För en tjänsteresa över dagen från Kristianstad till Stockholm erbjuder SJ en avgång 05.01 med ankomst 09.41 (restid 4 tim. o 40 min). Återresan sker 17.18 med ankomst Kristianstad 21.54 (restid 4 tim. 36 min).

Region Stockholm missade tidigare regeringsbeslut!

FACKFÖRBUND ST pressinfo 2022-01-17. Region Stockholms trafiknämnd fattade den 15 juni beslut om att avskaffa tågvärdarna på pendeltågen och ersätta dem med kameraövervakade dörrar på tågen. Sedan dess har operatören MTR arbetat för att införa det nya systemet med målet att införa ensamarbete under 2022.

Men redan 2006 avgjorde regeringen – som högsta instans – en tvist mellan skyddsombudet och den dåvarande operatören Citypendeln, och förbjöd Citypendeln att framföra pendeltågen om de inte var bemannade utöver lokföraren.

– Det gäller fortfarande, och därmed strider Region Stockholms beslut mot ett regeringsbeslut. Om ensamarbetet införs ska MTR betala böter för brott mot Arbetsmiljölagen. Att det är en annan operatör idag spelar ingen roll för så enkelt kan man inte runda Arbetsmiljölagen, säger Roger Delin, ordförande för ST Pendeln.

Skyddsombuden har varnat för att kameraövervakning inte fullt ut kan ersätta den roll som tågvärdarna har, och att det innebär stora risker för passagerarna om tågen körs med bara lokförare ombord.

– En ensam lokförare har svårt att hantera en akut situation eller incidenter som kan uppstå ombord. En dag när allt är som det ska vara, då kan kameraövervakade dörrar fungera. Tyvärr vet vi att så ser inte alla dagar ut. Det inträffar tekniska fel, akuta sjukdomsfall, och våldshandlingar. Att ta bort tågvärdarna utan att ha utrett konsekvenserna för säkerheten ombord ordentligt är inte acceptabelt, säger Roger Delin, ordförande för ST Pendeln.

ST Pendeln har därför idag meddelat MTR att skyddstopp mot ensamarbete föreligger inom pendeltågstrafiken. Arbetsgivarens inställning är att man följer ett beslut som uppdragsgivaren Region Stockholm har fattat. Fackförbundet ST anser att det är anmärkningsvärt att det är den politiska beslutsnivån som driver på för att försämrade villkoren för såväl resande som anställda inom kollektivtrafiken.

– Region Stockholm har fattat sitt beslut utan att ens nämna det tidigare regeringsbeslutet i sitt underlag. Det är mycket märkligt och vittnar om såväl okunskap som ointresse om de demokratiska spelreglerna. Vi måste kunna ställa högre krav på våra upphandlande offentliga institutioner. Vi förväntar oss att regionen rättar sitt tidigare beslut, säger Britta Lejon, förbundsordförande för Fackförbundet ST.

Foto: Vi Resenärer

Grönt ljus i Mälardalen för MTR

Dagens Juridik hemsida 2022-01-21. Upphandlingen av tågtrafiken i Mälardalen ska inte göras om – trots protester från SJ. Mälartåg tilldelas kontraktet.

Kammarrätten bedömer att det inte finns förutsättningar att ingripa mot den aktuella upphandlingen. Detta innebär att beslutet att tilldela MTR Jota, numera MTR Mälartåg, uppdraget står sig.

När Mälardalstrafik, MÅLAB, upphandlade "Mälartåg Etapp 2" blev beslutet att tilldela MTR Jota kontraktet.

Efter att en ansökan om överprövning lämnades in av SJ beslutade Förvaltningsrätten i Stockholm att upphandlingen skulle göras om. En av anledningarna till detta var att förvaltningsrätten bedömde att ett krav på att samtliga delpriser skulle vara rimliga och bärkraftiga inte var tillräckligt tydligt formulerat. Kravet stred därför mot transparensprincipen. Domstolen konstaterade att bristerna i upphandlingen medförde att bolaget riskerat att lida skada.

Kammarrätten ändrar förvaltningsrättens dom.

Kammarrätten ändrar nu förvaltningsrättens dom och anser att det inte

finns förutsättningar för att ingripa mot den aktuella upphandlingen. Kammarrätten bedömer bland annat att kravet på rimliga och bärkraftiga priser

inte är tydligt, men att informationen i upphandlingsdokumenten har varit tillräcklig för att bolaget ska kunna förstå och tolka kravet.

– Det är nästintill omöjligt för en upphandlande myndighet att skapa ett underlag som är helt invändningsfritt i en sådan här omfattande upphandling, men kammarrätten har bedömt att MÅLAB ändå har varit tillräckligt tydliga i sina kravspecifikationer, säger Magnus Schultzberg, kammarrättsråd.

Foto: MTR

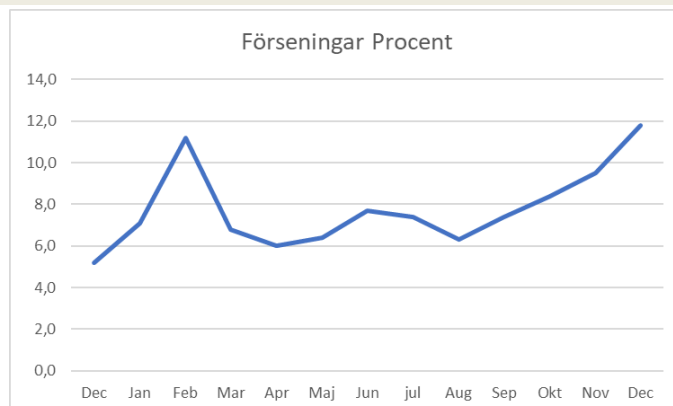
Räkna med att tåget kan bli sent!

Debattinlägg Trafikverkets siffror på punktligheten under december visar att förseningarna fortsätter att öka. I augusti var 6,3 % av tågen försenade mer än fem minuter. Sedan har förseningarna ökat från månad till månad och var under december uppe i 11,8 %. För helåret stannade förseningarna på 8 %.

– Vid en tillbakablick på 2021 har oväder och obehöriga i spår dessvärre varit två återkommande utmaningar under hela året. Såklart har även pandemin påverkat, liksom ett antal större händelser – framförallt den stora urspårningen i Häggvik i början av året. Men jag har sagt det förut och säger det igen – punktlighet är resultatet av många faktorer, brister en del i kedjan blir heller inte leveransen den utlovade i form av en tillförlitlig och punktlig trafik. Inom branschen behöver vi fortsätta samarbeta för att göra varandra bättre om järnvägen även under tuffa perioder ska leva upp till – och helst överträffa – resenärernas förväntningar, säger Roberto Maiorana, chef för verksamhetsområde Trafik.

SJ redovisar punktligheten varje vecka och de anger även orsakerna till förseningarna. Under vecka 1 hände följande:

”Fortsatt trafikpåverkan pga växelfel i Skavstaby. Växelfel i Hinsnoret. Strömlösa växlar på Oslo C. ATC-fel i Söderhamn. Växelfel i Ornäs. Dörrfel i Linköping. Problem med blockriktare mellan Ludvika-Gräsberg. Sen av-

gång från Stockholm C pga fordonsproblem. Otillåten stoppsignalpassage på Hagalund. Växelfel i Axmarby. Begränsad framkomlighet i Bålsta pga ett trasigt tåg (annan operatör). Dörrfel i Sundbyberg. Bromsfel i Hagalund. Trafikstopp mellan Sommen och Gripenberg pga obehöriga i spårområdet. Multfel på Stockholm C. Avstängd broms i Katrineholm. Lokskada på Stockholm C. Växelfel i Tomtebodan. Fordonsproblem i Ulriksdal. Spårledningsfel mellan Gustafs – Säter. Signalfel i Arbrå. Godståg fastnade i en backe strax utanför Ulvshyttan. Fordonsproblem i Mölnlycke. Växelfel i Borgstena. Sen avgång från Kalmar pga vagnskada. Fordonsproblem på Göteborg C. Tågstopp Mariestad-Förshem pga obehöriga i spåret.”

Vi har markerat växelfel och signalfel i blått då det verkar vara de största problemen för Trafikverket.

Swedavia har tappat 58 miljoner resenärer

Swedavia pressinfo 2022-01-10. Under december månad flög närmare 1,6 miljoner resenärer via Swedavias tio flygplatser, en nedgång med 44% jämfört med 2019. För helåret 2021 uppgick antalet resenärer till närmare 12 miljoner, en minskning med drygt 70 procent jämfört med resenärsnivåerna före pandemin 2019.

2021 blev därmed det andra året i följd med en kraftig pandemieffekt på flygresandet, som trots återhämtningen under hösten, låg kvar på nivåer jämförbara med flygresandet under tidigt 1980-tal. Sedan pandemins inledning har flygresandet vid Swedavias flygplatser nu minskat med ca 58 miljoner resenärer.

Jämfört med föregående år, som var opåverkat av pandemin under årets första månader, ökade antalet resenärer med 16 procent under 2021.

– Utvecklingen under avslutningen på 2021 var

den starkaste vi sett sedan pandemins utbrott, även om återhämtningen avtog något i december på grund av pandemiläget och nya restriktioner i Sverige och omvärlden.

Trots höstens starka återhämtning och många ljuspunkter med viktiga satsningar och nyetableringar av våra kunder på framför allt

Arlanda, blev 2021 ännu ett år med kraftig påverkan på flygresandet som ligger kvar på nivåer från tidigt 1980-tal. Även om återhämtningen bedöms fortsätta under 2022, så innebär det aktuella pandemiläget och ett säsongsmässigt svagt januari att vi förväntar oss en svagare utveckling under inledningen av året, säger Jonas Abrahamsson, Swedavias vd och koncernchef.

Nyhetsbrevet Vi Resenärer utges av Idégruppen Vi Resenärer KB.

Swartviksslingan 45, 1403, 167 38 Bromma. E-post: press@vireser.se Hemsida www.vireser.se

Tel 0735-20 72 75 Org. nr 969618-3004 Ansvarig utgivare: Jan-Åke Bosell.